

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204534
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619204534.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou v spore navrhovateľky: I.. I. I., T.. XX.XX.XXXX, U. H. O. XXX, U..Č.. M. XXX, štátna občianka SR proti manželovi: C. I., T.. XX.XX.XXXX, U. H. O. XXX, Š. B. G., zastúpený: JUDr. Roman Jurík, advokát, Advokátska kancelária so sídlom M. Flengera 4, 940 01 Nové Zámky, za účasti maloletého dieťaťa: T. I., T.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo I.. I. I., M.. K., T.. XX.XX.XXXX Z. C. I., T.. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Lučenci, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Lučenec, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por.č. XX r o z v á d z a.

II. Maloletá T. I., T.. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch striedania sa tak, že matka je p o v i n n á zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý párny týždeň od nedele predchádzajúceho týždňa od 18.00hod. do nasledujúcej nedele do 18.00hod. a otec je p o v i n n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý nepárny týždeň od nedele predchádzajúceho týždňa od 18.00hod. do nasledujúcej nedele do 18.00hod.

III. Obaja rodičia s ú p o v i n n í v čase začatia osobnej starostlivosti druhého rodiča maloleté dieťa pripraviť s potrebnými vecami a odovzdať ho druhému rodičovi v mieste bydliska toho z rodičov, u ktorého osobnú starostlivosť končí.

IV. Každé vianočné sviatky, t.j. od 24.12. do 26.12. bez ohľadu na stanovený režim striedania, bude maloletá počas párneho roka tráviť s otcom, a Silvester s Novým rokom s matkou a každé vianočné sviatky počas nepárneho roka bude maloletá tráviť s matkou a Silvester s Novým rokom s otcom.

V. Maloletá bude mať trvalé bydlisko u otca.

VI. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia.

VII. Rodinné prídavky na maloletú bude poberať otec.

VIII. Daňový bonus si bude uplatňovať matka dieťaťa.

IX. Výživné sa na maloletú počas striedavej osobnej starostlivosti n e u r č u j e.

X. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu zo dňa 10.10.2019 domáhala, aby súd jej manželstvo uzavreté s C. I., T.. XX.XX.XXXX rozviedol. Maloletú dcéru pochádzajúcu z manželstva, T. I., T.. X.XX.XXXX, žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na plnenie vyživovacej povinnosti v sume 150,-Eur mesačne. Styk upraviť nežiadala.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo síce spočiatku plnilo svoje funkcie, pričom spoločne s manželom sa snažili zabezpečovať chod domácnosti a starostlivosť o maloletú. Postupne však začala zisťovať, že každý z nich má iné predstavy o spoločnom spolužití, pričom pred zhruba 3 rokmi sa ich vzájomné rozdielové názorové konflikty začali intenzívnejšie prejavovať. Manželstvo fungovalo len formálne a všetku svoju pozornosť navrhovateľka sústreďovala len na výchovu a starostlivosť o dcéru. Postupom času dospela navrhovateľka k rozhodnutiu, že manželstvo neplní svoje funkcie a nie je predpoklad k jeho záchrane. Navrhovateľka ďalej uviedla, že obnovenie manželského života z jej strany už nie je viac možné, nakoľko jej citové vzťahy ochladli. Od septembra minulého roku opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa do podnájmu spolu s maloletou dcérou. Navrhovateľka ďalej vo svojom návrhu uviedla, že pracuje ako vedúca oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, kde jej príjem predstavuje sumu 750,-Eur netto a manžel pracuje ako vodohospodársky robotník - hrádzny s príjmom 650,-Eur netto. Čo sa týka úpravy práv a povinností na čas po rozvode k malol. dcére s otcom dieťaťa sa pokúšala viackrát dohodnúť, avšak neúspešne.

3. Súd vykonal dokazovania výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s návrhom na rozvod manželstva a návrhom na úpravu práv a povinností k malol. dieťaťu, oboznámením sa so sobášnym listom účastníkov konania, rodným listom maloletej, správou z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, vyjadrením kolízneho opatrovníka na pojednávaní, potvrdeniami o výške príjmu účastníkov konania, lustráciou účastníkov v REGOB, Sociálnej poisťovni a ZVJS.

4. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

5. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

6. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

7. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci uzavreli manželstvo dňa 28.04.2007 v Lučenci. Z manželstva sa účastníkom narodila dňa XX.XX.XXXX dcéra T. I..

9. Zákon o rodine upravuje rozvod manželstva ako jeden zo spôsobov zániku manželstva, na ktorý však zo zákona nie je právny nárok. Záonné predpoklady zrušenia manželstva rozvodom určuje zákon o rodine v § 23, podľa ktorého môže súd manželstvo na návrh niektorého manžela rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Zákon nevysvetľuje bližšie obsah pojmu „vážny rozvrat“, ale bez pochyby vážnosť rozvratu vzťahov medzi manželmi je daná jeho intenzitou a trvaním. Intenzita rozvratu je závislá od toho, do akej miery sa nezhody manželov týkajú podstatných vecí manželského spolužitia, t.j. akým spôsobom a v akom rozsahu manželia porušujú vo vzájomnom správaní sa pravidlá manželského spolužitia. Trvalosť rozvratu vzťahov medzi manželmi nezáleží len na tom, aká dlhá doba uplynie od vzniku rozvratu do podania návrhu na rozvod, ale aj na povahe príčin rozvratu a miere ich následkov, ako i na tom ako sa s porušením zákonom uložených povinností manželov, či iných pravidiel správania sa v manželstve vporiadal ten z manželov, ktorého záujmy tým boli dotknuté. Konštatovať vážnosť rozvratu vzťahov medzi manželmi je možné vtedy, ak sa rozvrat vzťahov medzi manželmi javí ako neodstrániteľný, nenapraviteľný stav vzhľadom na intenzitu (rozsah

porušovania pravidiel manželského spolužitia) a trvalosť (dĺžka rozvratu, príčiny rozvratu a ich následky, postoj dotknutého manžela) rozvratu.

10. Navrhovateľka v konaní niekoľkokrát uviedla, že v manželstve zotrvať nechce, nemá záujem podrobiť sa ďalšiemu psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia vzťahov medzi manželmi a trvá na rozvoze manželstva. T.č. žije v spoločnej domácnosti so svojim novým partnerom a na obnove manželského spolužitia nemá záujem. Manžel navrhovateľky rovnako potvrdil rozvrat manželstva a vyjadril súhlasné stanovisko s rozvodom manželstva, preto súd dospel k záveru, že rozvrat v manželstve je trvalý a hlboký, vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a predovšetkým vzhľadom na rozhodný postoj navrhovateľky a súhlasné stanovisko manžela navrhovateľky s rozvodom manželstva nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd je toho názoru, že manželstvo účastníkov je nefunkčné a neplní svoj spoločenský účel. Za hlavnú príčinu rozvratu manželstva súd ustálil rozdielnosť pováh a názorov účastníkov na spoločný manželský a rodinný život.

11. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

12. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

13. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa Čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

20. S rozvodom manželstva je spojené konanie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, preto súd po zistení rozvratu manželstva a splnenia podmienok pre rozvod manželstva, pokračoval úpravou práv a povinností k maloletej T. I.. V priebehu konania sa rodičia maloletej nevedeli zhodnúť na tom, ktorému z rodičov by súd mal zveriť maloletú do osobnej starostlivosti. Matka vo svojom návrhu na rozvod manželstva žiadala zveriť malol. T. do svojej osobnej starostlivosti, v priebehu konania však svoj postoj zmenila a navrhovala zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko mala za to, že striedavá forma starostlivosti bude pre maloletú najlepším riešením. Manžel navrhovateľky žiadala maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko maloletá od letných prázdnin žije s ním v rodinnom dome v ktorom vyrástla, a teda v prostredí na ktoré je zvyknutá, pričom podľa jeho vedomia, sama maloletá javí záujem naďalej ostať v jeho domácnosti. So striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasil.

21. Kolízneho opatrovníka súd vo veci ustanovil dňa 06.11.2019 uznesením sp.zn 12P/57/2019 - 46, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2019. Napriek miestnej nepríslušnosti ustanovil za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota z dôvodu možnej kolízie záujmov, nakoľko navrhovateľka je zamestnaná ako vedúca oddelenia SPODaSK na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, ktorý by mal byť podľa miestnej príslušnosti ustanovený za kol. opatrovníka pre maloletú v konaní o rozvod manželstva.

22. Ustanovený kolízny opatrovník prešetril na základe žiadosti súdu pomery v domácnosti rodičov maloletej, o čom súdu dňa 26.11.2019 predložil správu, v ktorej uviedol, že matka žije v spoločnej domácnosti s druhom Petrom Murínom na samostatnej usadlosti. Rodina obýva dvojposchodový rodinný dom, ktorý je podpivničený. Na prízemí rodinného domu sa nachádza obývacia izba, hala a kuchyňa ako otvorený priestor, ďalej toaleta s umývadlom a krb. Na prvom poschodí sa nachádza schodisko, chodba, tri detské izby, pričom jedna z nich patrí maloletej Nine, spálňa a kúpeľňa s toaletou. V detskej izbe maloletej T. je umiestnená komoda, písací stôl so stoličkou, rozkladací gauč, taburetka, rozťahovacia posteľ. Maloleté dieťa tu má priestor pre svoje oblečenie, osobné veci, počítač i školské potreby. Bývanie vyhovuje potrebám členov rodiny. V dome sú vytvorené vhodné podmienky na prípravu stravy a sanitárne vybavenie. Dom je zariadený štandardne novým nábytkom podľa potrieb členov rodiny a tvorí vlastníctvo priateľa matky. Matka pracuje ako vedúca oddelenia OSPODaSK na Úrade práce, soc. vecí a rodiny Lučenec a jej priemerný mesačný príjem je cca 750€. Medzi pravidelné výdavky matka uviedla výdavky na bývanie - električka 40€, internet 13€, Digi TV 13€, náklady na stravu, oblečenie, obuv, hygienu, cestovné do práce a iné výdavky. Matka vlastní polovicu rodinného domu s.č. XXX v Uhorskom, kde žije v súčasnosti otec s maloletou.

Otec žije v spoločnej domácnosti s maloletou T.. Rodina obýva rodinný dom s.č. 291 v obci Uhorské. Jedná sa o prízemný rodinný dom, bez využitia podkrovia na bývanie. V dome sa nachádzajú štyri obytné miestnosti obývacia izba, spálňa a dve detské izby, z toho jedna slúži ako úložný priestor. V detskej izbe maloletej T. sa nachádza posteľ, komoda, písací stôl so stoličkou, police, malá skrinka, vreca na sedenie, skriňa na oblečenie maloletej. Ďalej je tu oblečenie maloletej, osobné veci a školské potreby. Otec uviedol, že maloletá využíva svoju detskú izbu aktívne. Dom je zariadený

štandardne novým nábytkom podľa potrieb členov rodiny. Bývanie vyhovuje potrebám členov rodiny. V dome sú vytvorené vhodné podmienky na prípravu stravy a sanitárne vybavenie. Otec má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou. Pracuje ako hrádzny v spoločnosti Priehrada Málinec, š.p. od roku 1995. Jeho priemerný čistý mesačný príjem je cca 820 - 860€, pričom poberá prídavok na jedno maloleté dieťa vo výške 24,34€. Ako pravidelné výdavky uviedol : bývanie - električka 50€, voda 10€, internet 13,40€, plyn 2,50€, RTVS poplatky 5€, Ski Link 5€, náklady na stravu, oblečenie, obuv, hygienu a iné výdavky. Otec je spoluvlastníkom rodinného domu s.č. 291 v Uhorskom, kde žije v súčasnosti s maloletou.

Maloletá T. I. je žiačkou 6.ročníka 4.ZŠ Lučenec, ul. Haličská. Pediatričkou maloletou je MUDr. Stehlíková. Dieťa nosí okuliare, absolvuje pravidelné očné kontrolné vyšetrenia.

Pri pohovore kolízneho opatrovníka s otcom maloletej otec uviedol, že s návrhom matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nesúhlasí a žiada, aby bola maloletá T. zverená do jeho osobnej starostlivosti. Vzhľadom na to, že otec počas vykonaného pohovoru nevedel zaujať jednoznačné stanovisko k budúcej forme starostlivosti o maloletú T., bolo mu zo strany kolízneho opatrovníka doporučené, aby kontaktoval matku dieťaťa a skúsil s ňou v tejto časti uzavrieť rodičovskú dohodu a zvoliť takú formu, ktorá by mal. T. čo najlepšie zabezpečila napĺňanie jej životných potrieb.

Matka pri pohovore uviedla, že maloletá bola do polovice augusta 2019 v jej starostlivosti. K otcovi odišla cez letné prázdniny a už sa k nej nevrátila. Maloletá matku navštevuje, pričom naposledy bola u matky na Sviatok všetkých svätých. Podľa vyjadrenia matky, maloletá má dobrý vzťah aj s jej partnerom, ktorý však do výchovných metód nezasahuje. Matka uviedla, že výchova otca je liberálna a maloletá Nina potrebuje priateľský prístup s určenými pravidlami a stabilný režim, nakoľko má svojskú tvrdohlavú povahu a sklon k voľnému správaniu bez pravidiel. Matka uviedla, že síce trvá na svojom návrhu, avšak je ochotná ku kompromisnému riešeniu, a to dohodnúť sa s otcom aj na forme striedavej osobnej starostlivosti. Ďalej matka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že otec pracuje na zmeny, pričom si privyrába okrem pracovného pomeru aj ďalšími príležitostnými prácami, je pracovne veľmi vyťažovaný a počas jeho neprítomnosti v domácnosti ho supľujú starí rodičia zo strany matky, resp. iní rodinní príslušníci.

V závere kolízny opatrovník uvádza, že dňa 26.11.2019 otec maloletej orgánu SPODaSK telefonicky oznámil, že medzi rodičmi nedošlo k dohode ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

23. Kolízny opatrovník vykonal aj pohovor s malol. T. I., o čom podal súdu správu na vytyčenom pojednávaní. Uviedol, že hlavným cieľom pohovoru, ktorý prebehol s maloletou bolo zistenie ako je zabezpečovaná súčasná starostlivosť a ako bola zabezpečovaná v minulosti, kde sú nejaké pozitíva a kde negatíva. Zároveň kolízny opatrovník uviedol, že sa orientoval na zistenie vzťahu dieťaťa k rodičom, pričom požiadal aj psychologičku pracujúcu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, aby otestovala dieťa z hľadiska vzťahovej väzby, či náhodou nie je vzťah medzi dieťaťom a niektorým z rodičov nejakým narušený. Kolízny opatrovník uviedol, že z pohovoru s maloletou vyplynulo, že dieťa býva v Uhorskom preto, lebo je tam zvyknuté a má tam kamarátov. Dieťa konkrétne neuviedlo, že je viazané na osobu otca. Čo sa týka starostlivosti o maloletú, starostlivosť nie je zabezpečovaná výlučne otcom, ale úloha otca je supľovaná ešte zo strany starej matky, resp. iných rodinných príslušníkov. Kolízny opatrovník uviedol, že dieťa nechodí na krúžky, pretože maloletú údajne prestali baviť. Tieto krúžky neboli nahradené inými krúžkami, resp. inou záujmovou činnosťou. Hoci má dieťa momentálne pocit, že má lepšie učebné výsledky, ohodnotenie čo sa týka známok o tom nesvedčí. Kolízny opatrovník uviedol, že sa s maloletou treba učiť, pričom v čase kedy žila s matkou sa s maloletou učila matka, teraz keď býva u otca, pripravuje sa na vyučovanie s otcom, prípadne starou matkou. Kolízny opatrovník uviedol, že otec pracuje aj počas nočných hodín, kedy je potrebný dozor inej osoby. V tomto prípade opäť supľuje starostlivosť otca stará matka z matkinej strany. Kolízny opatrovník poukázal na to, že viackrát počas pohovoru sa maloletá vyjadrovala spôsobom: „keď ja budem chcieť, keď ma to bude baviť,“ z čoho vyvodzuje, že maloletá má tendenciu klásť, resp. diktovať si ako jej život bude ďalej fungovať a ako bude vyzerať. Kolízny opatrovník uviedol, že mu nie je známe, či otec nejakým spôsobom zasahuje do takejto výchovy maloletej a dieťa sa nevyjadriť, či je zo strany otca usmerňované, či bolo otcom nabádané v prípade, že krúžky maloletú prestali baviť, skúsiť niečo iné, nájsť iné vhodné riešenie, kde by dieťa mohlo svoj talent rozvíjať. Podľa kolízneho opatrovníka sú prioritou v živote dieťaťa momentálne kamaráti, čo vyplynulo z pohovoru s maloletou. Čo sa týka vzťahov na rodičov, maloletá nemá narušený vzťah ani s jedným z rodičov, pričom počas psychologického testu maloletá za vzor vo svojom živote označila matku. V súčasnosti však vyhovuje maloletej stav aký je momentálne zaužívaný t.j. osobná starostlivosť otca, čo kolízny opatrovník dôvodí najmä tým, že otcova starostlivosť je v liberálnom štýle

výchovy, kde maloletá sama koriguje čo bude robiť a ako to bude robiť. V rámci pohovoru tiež vyplynulo, že maloletá veľmi citlivo vníma situácia medzi rodičmi, pričom uviedla, že si veľmi želá, aby sa jej rodičia ďalej nehádali, aby spolu komunikovali. Zároveň tiež uviedla, že chce žiť aj naďalej u otca, pretože má tam kamarátov. Kolízny opatrovník dodal, že všetko maloletá viaže na kamarátov a na prostredie na ktoré je zvyknutá, čo je vzhľadom na jej vek pochopiteľné. Ďalej kolízny opatrovník v rámci svojho vyjadrenia zdôraznil, že jedna vec je názor dieťaťa a druhá je najlepší záujem dieťaťa. Podľa jeho názoru, je maloletá v komplikovanom období, pričom v období puberty môže dôjsť aj k nežiadajúcemu správaniu u dieťaťa, ktoré môže byť zapríčinené práve tým, že dieťa samé diktuje svoje ďalšie smerovanie, čo bude robiť a ako bude robiť. Kolízny opatrovník uviedol za nevhodnú situáciu aj stav, kedy dieťa prestalo navštevovať záujmové krúžky bez toho, aby bolo usmernené a povzbudené k návšteve nejakých iných záujmových krúžkov. Bolo by vhodné určiť presné pravidlá výchovy u maloletej, pričom má kolízny opatrovník vedomosť o tom, že u matky tieto pravidlá stanovené boli, čo deklarovalo aj samotné dieťa. U matky bol zavedený demokratický štýl výchovy, v rámci ktorého boli stanovené aj presné pravidlá, avšak maloletá mala dostatok vlastného priestoru. V priebehu pohovoru s maloletou nebol zistený narušený vzťah s matkou, ani s priateľom, resp. rodinou priateľa matky, maloletá sa naopak vyjadrila, že s dcérou a synom priateľa matky nemá zlý vzťah a označila ich za kamarátov.

24. Matka na vytyčenom pojednávaní k úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze uviedla, že maloletá bola naposledy pri nej na Sviatok všetkých svätých, pričom v nejakom pravidelnom režime styk s maloletou vôbec nefunguje. Maloletá žije v súčasnosti so svojim otcom, ku ktorému sa pôvodne odsťahovala len za účelom trávenia letných prázdnin, s čím ona ako matka súhlasila, avšak po ich ukončení sa do jej domácnosti už nevrátila. Matka uviedla, že dcéra chce s otcom žiť najmä preto, že u otca nemá nijak stanovené pevné pravidlá, ktoré v jej domácnosti stanovené boli a v čase kedy žila v jej domácnosti dosahovala aj dobré výsledky a navštevovala viaceré krúžky: výtvarný aj tanečný krúžok. Odkedy je v starostlivosti otca nechodí na žiaden z uvedených krúžkov, v prospechu sa výrazne zhoršila, pričom túto vedomosť má od triednej učiteľky, s ktorou pravidelne komunikuje. Matka uviedla, že pokiaľ sa chce s maloletou stretnúť, stretáva sa s ňou v škole, resp. po škole, keď ju navštívi v práci, prípadne idú spolu na obed. Má za to, že dcéra je v citlivom veku a zo strany otca a rodiny je citovo vydiaraná, pričom sama počula, keď dcéra ako dôvod, prečo odmieta prísť k nej uvádzala, že ocko je veľmi smutný, keď je u nej a keď nespí doma nemôže ani on spať. Zároveň matka poukázala na to, že sa jej zdá obzvlášť nevhodné, aby dcéra spávala v manželskej posteli so svojim otcom, nakoľko je vo veku, kedy už potrebuje vlastný priestor a keďže má vlastnú izbu zdá sa jej táto situácia nevhodná. Rovnako poukázala na to, že otec má 3 zamestnania, jeden pracovný pomer stály a ďalej dve príležitostné práce na dohodu, čiže jeho čas, ktorý môže venovať maloletej je v menšej miere a často sa stáva, že pracuje aj v nočných hodinách, kedy maloletá trávi noc buď u jej sestry alebo u jej matky, hoci ona ako matka má vytvorené podmienky na to, aby zabezpečovala starostlivosť o maloletú, čo je jej zo strany otca upierané. V súčasnosti s otcom dieťaťa ani so svojou rodinou takmer vôbec nekomunikuje, keďže jej rodina nechce odpustiť stav, ktorý nastal a síce, že opustila spoločnú domácnosť a našla si nového partnera. Matka zároveň uviedla, že pred pojednávaním a párkrát aj v minulosti sa stalo, že hoci jej matka s ňou odmieta komunikovať, volala jej do práce, že starostlivosť o maloletú nezvláda, nakoľko ju nerešpektuje a ani otca, túla sa po meste s kamarátmi a nemá stanovené hranice výchovy. Matka tiež poukázala aj situáciu, ktorá nastala v čase, kedy maloletá žila v jej domácnosti a dovolila jej, aby vo štvrtok odcestovala k otcovi a strávila u neho predĺžený víkend, kedy maloletá opakovane v piatok neprišla do školy na vyučovanie. Otec situáciu odôvodnil tým, že prvýkrát sa tak stalo z dôvodu, že v škole prebiehalo branné cvičenie a druhýkrát z dôvodu, že nedokázal zabezpečiť jej odvoz do školy. V tejto súvislosti matka uviedla, že v prípade zverenia maloletej do striedavej starostlivosti nemá problém so zabezpečením dochádzky maloletej do školy, ktorú navštevuje v Lučenci, nakoľko tu pracuje a dcéru by vedela do školy odvieť. Matka tiež súdu popísala situáciu, kedy otec dieťaťa resp. jej sestra objednali maloletú k psychologičke bez toho, aby ju niekto z rodiny o tom informoval, a teda má za to, že sú jej upierané rodičovské práva ako matky. V závere prehlásila, že zo svojej strany môže potvrdiť, že forma striedavej starostlivosti bude určite fungovať, o čom sa s maloletou viackrát rozprávala a vie o čom forma striedavej starostlivosti je.

25. Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že je potrebné prihliadať na názor malol. dieťaťa, pokiaľ je schopné ho vyjadriť. Poukázal na to, že v prípade striedavej starostlivosti je dôležité, aby partneri komunikovať vedeli a vedeli sa dohodnúť na základných pravidlách, pričom má za to, že spravidla tieto komunikačné problémy a zábrany bývajú na oboch stranách, pričom je možno aj na kolíznom opatrovníkovi, aby viedol rodičov ku komunikácii obzvlášť v prípade, ak by súd rozhodol

o striedavej starostlivosti. Má za to, že striedavá starostlivosť bez toho, aby partneri kvalitne spolu komunikovali nemôže fungovať, čo však neznamená, že by v budúcnosti fungovať nemohla. V priebehu pojednávania právny zástupca navrhol prerušiť konania na obdobie 2 - 3 mesiacov, kedy by bolo možné vyskúšať si formu striedavej starostlivosti, či medzi partnermi bude takáto forma akceptovateľná a či bude aj pre maloletú vyhovujúca. Právny zástupca uviedol, že v žiadnom prípade nechce ďalej traumatizovať dieťa ani jeho ďalšími výsluchmi, či znaleckým dokazovaním pričom prerušenie konanie by súdu a aj samotným rodičom ukázalo, či navrhovaný model starostlivosti bude v budúcnosti fungovať. Matka s prerušením konania nesúhlasila a žiadala súd, aby vo veci rozhodol.

26. V závere pojednávania kolízny opatrovník uviedol, že záujem dieťaťa je prvoradým a je teda potrebné prihliadnúť aj na jeho názor, ale nesmie byť v rozpore s jeho záujmom, na ktorý treba prihliadnúť komplexnejšie aj v súvislosti s osobami rodičov, záujem aké dieťa má a podobne. Kolízny opatrovník odporučil súdu zverenie malol. dieťaťa do striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch striedania sa, nakoľko sa mu v súčasnosti javí navrhovaný model starostlivosti o maloleté dieťa najúčinnejšou formou, kde dieťa môže nadobudnúť určitú istotu a určitý poriadok, systém a pravidlá starostlivosti.

27. Právny zástupca otca maloletej uviedol, že sa v zásade nebráni striedavej starostlivosti, avšak nemajú istotu, že uvedená forma starostlivosti bude do budúcnosti fungovať. V prípade, že tak súd rozhodne, žiadal, aby nebolo určované výživné. Otec maloletej nesúhlasil so striedavou starostlivosťou, nakoľko má obavu, že maloletá nebude chcieť žiť u matky a ujde.

28. Inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti bol zavedený do rodinného práva novelou Zákona o rodine č. 217/2010 Zb.z.. Ide o spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode a tým zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvomi rodičmi. Jej podstatou je striedanie starostlivosti oboch rodičov v presne určených časových intervaloch. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň Čl. 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neplnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

29. Ako už bolo vyššie uvedené, záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov a pokiaľ to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má lepšie predpoklady k jeho výchove a okrem iného uznáva rolu a dôležitosť i druhého rodiča v živote dieťaťa. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obojmu rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto stavu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti kumulatívne sú: ak rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja majú o osobnú starostlivosť záujem a je v záujme dieťaťa, pričom takto budú lepšie zaistené jeho potreby.

30. Súd môže s poukazom na ustanovenie § 24 ods.2 Zákona o rodine nariadiť striedavú osobnú starostlivosť aj vtedy, ak jeden z rodičov s jej určením nesúhlasí, a keď obaja rodičia majú záujem osobnú starostlivosť vykonávať. Táto druhá veta ods. 2 postihuje prípad, keď sa nariadi striedavá starostlivosť proti vôli preferenčného rodiča, teda rodiča, ktorý sa o dieťa doteraz prevažne staral sám. Názor preferenčného rodiča na striedavú starostlivosť, nie je sám o sebe pre súd relevantným. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu je vždy záujem dieťaťa. Neobstojí v súčasnej modernej právnej praxi rodinného práva, že v prípade rozporov rodičov, ktorí nemajú schopnosť vzájomne komunikovať, by táto skutočnosť diskvalifikovala striedavú starostlivosť.

31. Ako už bolo vyššie uvedené, je prvoradým záujmom dieťaťa, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, pokiaľ je to možné. V tomto konaní nebolo preukázané, že by práve záujem maloletého dieťaťa bránil zveriť ho do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Obaja rodičia totiž preukázateľne majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú a vzájomné citové väzby medzi dieťaťom a každým z rodičov sú hlboké a obojstranné, čo súd vyvodil z výsluchu každého z rodičov a vykonaného pohovoru s maloletou, ktorej názor počas konania zisťoval kolízny opatrovník. Názor maloletého dieťaťa a jeho váha je uvádzaný v čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa ktorý hovorí, že dieťa, ktoré je schopné formulovať svoje názory, má právo tieto názory vyjadriť vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Náš zákon o rodine s poukazom na viazanosť nášho štátu s Dohovorom o právach dieťaťa, toto zakomponoval do § 43 Zákona o rodine. Právo dieťaťa vyjadriť sa k veciam, ktoré sa ho priamo dotýkajú bolo aj v tomto konaní zachované. Maloletá sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že jej vyhovuje súčasný stav, a teda chce aj naďalej žiť v dome v ktorom vyrástla, kde je zvyknutá a má tam dosť kamarátov. Svoje rozhodnutie neviazala nijak na osobu otca, ale skôr uprednostňovala prostredie na ktoré je zvyknutá a na kamarátov, ktorými je obklopená. Súd je síce povinný prihliadnuť na názor maloletého dieťaťa, avšak len do tej miery, pokiaľ nie je v rozpore s jeho záujmami. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní pri všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu malol. dieťaťa, musí súd zohľadniť aj iné skutočnosti, a to napr. úroveň starostlivosti o dieťa, stabilitu prostredia v ktorom žije, výchovné metódy rodičov, zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti dieťaťa ako aj iné ďalšie skutočnosti. Z výsluchu matky a vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že od začiatku školského roka, kedy dieťa začalo žiť u svojho otca si zhoršilo prospech v škole, čo ani samotný otec dieťaťa nijako nerozporoval. Rovnako z dokazovania vyplynul liberálnejší spôsob výchovy otca, kde si dieťa samé diktuje svoje ďalšie smerovanie a aktivity, čo sa súdu nejaví ako vhodné riešenie najmä v období, ktorým maloleté dieťa prechádza. Týmto zložitým obdobím je jednak rozpad rodiny, rozvod rodičov a aj veľmi kritické obdobie dospievania, kedy je nesmierne dôležité, aby rodičia vo väčšej miere venovali pozornosť svojmu dieťaťu, stanovili mu presné pravidlá a zabezpečili mu stabilné prostredie nielen pre rozvoj osobnosti, svojich záujmov, ale aj stabilné prostredie pre prípravu na vyučovanie a ďalšie štúdium.

32. Súd má dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd zdôrazňuje dôležitosť prítomnosti oboch rodičov pri výchove dieťaťa ak o ňu majú záujem a ak je to dieťaťu na prospech. Matka maloletej v konaní viackrát poukazovala na skutočnosť, že od doby kedy je dieťa v starostlivosti otca, pravidelný styk v podstate neprebíha, má pocit, že dieťa je citovo vydierané, aby domácnosť v ktorej žije s terajším priateľom nenavštevovalo a jej kontakt s maloletou je obmedzený len na telefonické rozhovory a prípadné spoločné obedy v čase, kedy ju maloletá navštívi v jej zamestnaní. V prípade, že by súd vyhovel žiadosti dieťaťa zotrvať v osobnej starostlivosti otca, mohlo by dôjsť k postupnému odcudzeniu sa dieťaťa a matky v dôsledku minimálneho osobného kontaktu matky a dcéry, čo nie je v záujme maloletej, a teda ani zo strany súdu akceptovateľné. Súd pri svojom rozhodnutí zobral do úvahy názor maloletej, ktorý vyjadrila prostredníctvom pohovoru pred kolíznym opatrovníkom, no tiež zobral do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Rovnako zohľadnil, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa a tiež aj názor kol. opatrovníka, ktorý v konaní hájil záujmy maloletej.

33. Súd vzhľadom na všetky uvedené okolnosti, pristúpil k zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch striedania sa, nakoľko má za to, že uvedená forma starostlivosti je optimálnym riešením pre zdravý vývin a vývoj maloletej. Každému z rodičov poskytuje rovnocenný časový priestor, počas ktorého môže rodič s dieťaťom tráviť čas, absolvovať aj náročnejšie aktivity, ako aj ucelenejšie výchovné pôsobenie na dieťa a naproti tomu maloletej zabezpečí väčší pokoj a pocit stability výchovného prostredia, pričom aj požiadavka maloletej ostať v kontakte s kamarátmi a prostredím v ktorom vyrástla ostane v dostatočnej miere zachovaná. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že akákoľvek forma striedavej starostlivosti predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť vzájomne komunikovať a spolupracovať na výchove dieťaťa a zvlášť v jeho záujme. Je to však podmienené predovšetkým vyspelosťou oboch rodičov, potláčaním ich vzájomnej rivality a bojom o dieťa, a tiež absenciou pohnútok na trýznenie druhého rodiča skrz svoje vlastné dieťa.

34.Súčasne súd upravil okrem pravidelného striedania starostlivosti, aj úpravu počas vianočných a novoročných sviatkov, nakoľko práve táto býva častým spúšťačom hádok a nedorozumení medzi rodičmi. Pri úprave tohto obdobia zohľadnil rovnako pravidelnosť a rovnocennosť striedania u oboch rodičov.

35. Pri určení výživného sa súd spravoval ustanovením § 62 ods. 6 Zákona o rodine, pričom počas striedavej starostlivosti výživné neurčil. Súd vychádzal v zásade z približne rovnakých majetkových a zárobkových pomerov oboch rodičov a zároveň aj dĺžky osobnej starostlivosti každého rodiča o dieťa, počas ktorej bude jeho povinnosťou potreby dieťaťa zabezpečovať v plnom rozsahu a rovnako tak maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

36.Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Proti výroku rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie (§ 122 Civilného mimosporového poriadku). Voči ostatným výrokom rozsudku majú účastníci právo podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia cestou Okresného súdu Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1990 Zb.z.); a ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia súdom.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné

priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.